

ประกาศกรมกิจการผู้สูงอายุ
เรื่อง นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ บัญญัติว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและเป็นการปฏิบัติ ตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR) แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชนขึ้นในกรมกิจการผู้สูงอายุ ป้องกันมิให้ เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้นไม่ว่าจะต่อบุคลากร หรือผู้รับบริการ และเป็นการลดความเสี่ยงหรือปริมาณ ในการเกิดข้อร้องเรียน ร้องทุกข์ กรณีได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือผลผลิตของหน่วยงาน รวมถึงเพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ ปลอดภัยจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักในศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ รวมทั้ง ป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนในการดำเนินงาน จึงกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชน ของกรมกิจการผู้สูงอายุ ดังนี้

● **นิยามศัพท์**

“สิทธิมนุษยชน” (Human Rights) หมายความว่า สิทธิที่มีโดยธรรมชาติของมนุษย์ทุกคน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางกาย จิตใจ เชื้อชาติ สัญชาติ ประเทศต้นกำเนิด เผ่าพันธุ์ ศาสนา เพศ ภาษา อายุ สีดผิว การศึกษา สถานะทางสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม หรือเรื่องอื่นใดตามกฎหมายของแต่ละประเทศ และตามสนธิสัญญาที่แต่ละประเทศมีพันธกรณีจะต้องปฏิบัติ รวมถึงสิทธิในการดำรงชีวิตและเสรีภาพ การพ้นจากการเป็นทาสและการทรมาน การมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและรวมกลุ่มกัน สิทธิในการทำงาน การศึกษา และอื่น ๆ มนุษย์ทุกคนมีสิทธิต่าง ๆ เหล่านี้ โดยเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ

“บุคคลภายนอก” หมายถึง ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บุคคลหรือกลุ่มบุคคล รวมถึง ส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับบริการหรือการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ

“บุคลากรกรมกิจการผู้สูงอายุ” หมายถึง ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานกองทุน และเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ที่สังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ

● **นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน**

ผู้บริหารและบุคลากรกรมกิจการผู้สูงอายุทุกระดับ ต้องตระหนักถึงความสำคัญและเคารพ ต่อสิทธิมนุษยชนของบุคลากรกรมกิจการผู้สูงอายุและบุคคลภายนอก ตลอดจนสังคมและชุมชน ตามแผนปฏิบัติการ ด้านสิทธิมนุษยชนภายใต้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้สูงอายุ รวมถึงในทุกด้าน ตามกฎหมายของแต่ละประเทศ และตามสนธิสัญญาที่แต่ละประเทศมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม โดยรวมถึง

๑. ปฏิบัติต่อทุกคนตามหลักสิทธิมนุษยชนอย่างเท่าเทียม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ
๒. หลีกเลี่ยงการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน
๓. สนับสนุนส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

๔. การสื่อสาร เผยแพร่ ให้ความรู้ ทำความเข้าใจ กำหนดแนวทาง สอดส่องดูแล และให้การสนับสนุนอื่นใด แก่บุคลากรกรรณกิจการผู้สูงอายุ ส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกันในการให้บริการ และหรือการส่งมอบงานต่อกัน ตลอดจนบุคคล กลุ่มบุคคล และเครือข่ายในห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรม เคารพต่อสิทธิมนุษยชน และปฏิบัติต่อทุกคนตามหลักสิทธิมนุษยชน ตามแนวนโยบายนี้

● แนวทางปฏิบัติ

๑. ให้ความเคารพต่อสิทธิมนุษยชน ปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน และปฏิบัติต่อกันอย่างเท่าเทียม โดยไม่แบ่งแยกความแตกต่างทางกาย จิตใจ เชื้อชาติ สัญชาติ ประเทศต้นกำเนิด เผ่าพันธุ์ ศาสนา เพศ ภาษา อายุ สีดผิว การศึกษา สถานะทางสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม หรือเรื่องอื่นใด

๒. ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน สอดส่องดูแลเรื่องการเคารพสิทธิมนุษยชน

๓. สนับสนุนส่งเสริมการดำเนินการเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๔. สื่อสาร เผยแพร่ ให้ความรู้ ทำความเข้าใจ แก่บุคลากรของกรรณกิจการผู้สูงอายุ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องในการให้บริการ และหรือการส่งมอบงานต่อกัน ตลอดจนบุคคล กลุ่มบุคคล และเครือข่ายในห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสร้างการรับรู้ รวมถึงมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรม เคารพต่อสิทธิมนุษยชน และปฏิบัติต่อทุกคนตามปรัชญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

๕. จัดให้มีช่องทางการสื่อสาร เพื่อให้ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือบุคลากรกรรณกิจการผู้สูงอายุ รวมถึงผู้ที่เชื่อว่าสิทธิของตนถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม สามารถร้องเรียนต่อกรรณกิจการผู้สูงอายุ โดยกรรณกิจการผู้สูงอายุจะต้องดำเนินการจัดการข้อร้องเรียนดังกล่าวอย่างเป็นธรรม

๖. สอดส่อง ดูแล และเฝ้าระวัง เรื่องการเคารพสิทธิมนุษยชน ไม่ละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับกรรณกิจการผู้สูงอายุ ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลที่รับผิดชอบทราบ และให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่าง ๆ หากมีข้อสงสัยหรือข้อซักถามให้ปรึกษากับผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลที่รับผิดชอบทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ

๗. กรรณกิจการผู้สูงอายุจะให้ความเป็นธรรมและปกปิดข้อมูลบุคคลที่แจ้งเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับกรรณกิจการผู้สูงอายุ

๘. กรรณกิจการผู้สูงอายุมุ่งมั่นที่จะสร้างและรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นต่อการเคารพสิทธิมนุษยชนตามนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนนี้

๙. ผู้กระทำการละเมิดสิทธิมนุษยชน จะต้องได้รับการพิจารณาโทษทางวินัย นอกจากนี้ จะได้รับโทษตามกฎหมาย หากการกระทำนั้นผิดต่อกฎหมาย

จึงประกาศให้ทราบและถือปฏิบัติ

ประกาศ ณ วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายธนสุนทร สว่างสาลี)

อธิบดีกรรณกิจการผู้สูงอายุ